

Drieteenmeeuw, juveniel, Zuiderhavenhoofd, Scheveningen.

Foto: Henk Harmsen.

Raymond Deman

Tijdens de winter 1997-1998 hebben groepjes Drieteenmeeuwen (maximaal 44 exemplaren) overwinterd op het strand van Cadzand, ter hoogte van de plaats waar het uitwateringskanaal in zee stroomt. Van november 1997 tot eind april 1998 werd het gebied minstens eenmaal per week bezocht. Op 25 februari werden voor het laatst volwassen vogels waargenomen. Op 4, 11 en 17 maart 1998 telde ik nog vogels in eerste winterkleed, respectievelijk 6, 9 en 18 exemplaren. Na 17 maart werden geen Drieteenmeeuwen meer gezien.

november 1997			december 1997			januari 1998			februari 1998		
1-10	11-20	21-30	1-10	11-20	21-31	1-10	11-20	21-31	1-10	11-20	21-28
6	43	37	44	18	15	43	–	16	27	42	12

Tabel 1. Hoogste aantallen per decade.

	november 1997			december 1997			januari 1998			februari 1998		
	totaal	adult	onvolw.	totaal	adult.	onvolw.	totaal	adult	onvolw.	totaal	adult	onvolw.
aantal	119	117	2	179	162	17	79	58	21	95	43	52
%	100	98,3	1,7	100	90,5	9,5	100	73,4	26,6	100	45,3	54,7

Tabel 2. Totaalaantal getelde vogels per maand en uitsplitsing in adulten en onvolwassenen.

	november 1997	december 1997	januari 1998	februari 1998
aantal bezoeken	5	7	6	5
gemiddeld aantal vogels per bezoek	23,8	25,6	13,2	19

Tabel 3. Aantal bezoeken per maand en gemiddeld aantal vogels per bezoek.

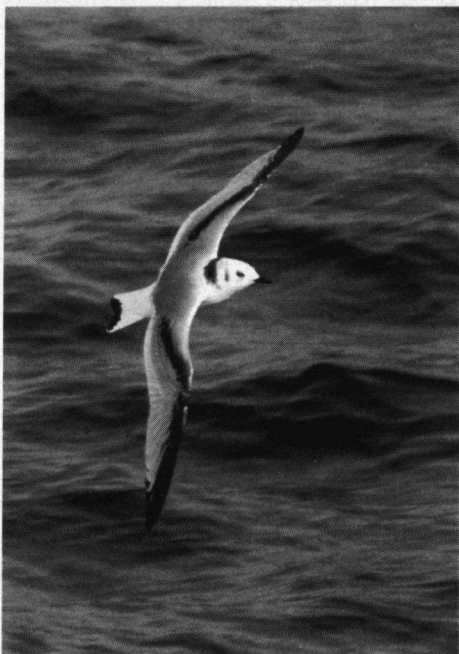

Foto linksboven: Palen van de golfbreker waarop de Drietenmeeuwen geregeld piepsteren. Foto: Raymond Deman. Foto rechtsboven: Uitwateringskanaal Cadzand stromend richting zee. Foto: Raymond Deman. Foto midden: Drietenmeeuw. Foto: Hans Schouten GDT. Foto linksonder: Uitwateringskanaal van Cadzand, uitmondend in zee. Foto: Raymond Deman. Foto rechtsonder: Uitwateringskanaal Cadzand met op achtergrond sluisgebouw. Foto: Raymond Deman.

Gedurende de periode november 1997 - februari 1998 waren, op twee uitzonderingen na (15 en 20 januari) steeds Drieteenmeeuwen aanwezig. In tabel 1 worden de hoogste aantallen per decade weergegeven. Opvallend is de tweede decade van januari, want daarin vallen de enige twee nultellingen. Dit feit heeft me wel enigszins verbaasd, omdat de tellingen van 15 en 20 januari plaatsvonden bij stormachtig weer en het bekend is, dat juist bij dergelijke weersomstandigheden de Drieteenmeeuwen wel eens aan land komen.

In tabel 2 wordt de verhouding weergegeven tussen volwassen en onvolwassen vogels. In november vertegenwoordigen de volwassen 98,3% maar iedere volgende maand vermindert hun aandeel om nog slechts 45,3% te bedragen in februari. Dit kan worden verklaard door het terugkeren van Drieteenmeeuwen naar hun nestplaatsen in de kolonies vanaf januari, maar meestal in februari en maart.

Het gemiddelde aantal vogels per bezoek (tabel 3) is het hoogst in november en december. Het aantal voor januari wordt uiteraard sterk beïnvloed door de twee nultellingen tijdens de tweede decade.

Drieteenmeeuw juveniel, boven open zee. Vijf kilometer buiten Scheveningen. Oktober 1977.
Foto: L.L.M. de Bruijn.

Het voorkomen van Drieteenmeeuwen in Cadzand is geen nieuw feit. Ook vorige jaren tijdens incidentele bezoeken aan Cadzand kon ik deze vogel waarnemen. Zo vond ik in oude notitieboekjes nog volgende gegevens:

Tijdens de tellingen in de namiddag werden er geen foeragerende Drieteenmeeuwen gezien.
Foto: Piet Munsterman.

- 17 december 1991 19 exemplaren
- 9 november 1995 19 exemplaren
- 18 november 1995 34 exemplaren
- 30 november 1995 37 exemplaren.

Ik heb aan dit voorkomen destijds geen nadere aandacht geschonken maar nu ik op enkele kilometers van Cadzand woon en over voldoende vrije tijd beschik, wilde ik dit feit verder uitzoeken.

De waarnemingen gebeurden steeds in de namiddag, onafhankelijk van weer of getijde, zodat ik zowel tellingen deed bij hoog- als bij laagwater met alle mogelijke tussenstadia.

Waarom kozen deze vogels Cadzand als tijdelijk verblijf? Mogelijk houdt dit verband met de voedselsituatie. Brengt misschien het uitwateringskanaal gemakkelijk bereikbare prooi? Een feit is dat ik tijdens mijn zoektochten verder langs de kust, tot Breskens, geen Drieteenmeeuwen heb waargenomen. Tegenover een mogelijk gunstige voedselsituatie komt echter mijn vaststelling dat ik tijdens mijn tellingen de vogels nooit zag foerageren, maar daarentegen steeds zag rusten op de palen van de golfbrekers of op het strand; een enkele maal dobberend op het water van het kanaal. Mogelijk heb ik een fout gemaakt door de tellingen steeds in de namiddag te doen en misschien is er 's morgens en in de voormiddag bij Drieteenmeeuwen meer foerageeractiviteit. Een aangepaste planning voor volgende winterperiode kan hierover mogelijk uitsluitsel geven.

Bijkomende informatie over waarnemingen van Drieteenmeeuwen in Zeeuwsch-Vlaanderen en vooral over pleisterende vogels langs de kust is van harte welkom bij ondergetekende, zodat door verdere waarnemingen meer duidelijkheid kan worden verkregen over het hoe en waarom van deze overwinteringsplaats voor Drieteenmeeuwen.

■ Raymond Deman, Pannenstraat 298, bus 12, B-8301 Knokke-Heist, België.